

Sygn. akt I C 1894/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Karolina Mazan - Berent

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W.

przeciwko Ł. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt I C 1894/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł do zasądzenie od pozwanego Ł. K. kwoty 3039,30 zł z odsetkami: od kwoty 2600 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku, lecz nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, od kwoty 35,30 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, od kwoty 40 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz od kwoty 364 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany, korzystając ze środków porozumiewania się na odległość, zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. Umowę P. Odnawialnej. Pozwany zarejestrował się na stronie internetowej (...) Sp. z o.o., potwierdził zapoznanie się z regulaminem, dokonał opłaty rejestracyjnej, a następnie pożyczkodawca dokonał weryfikacji pozwanego i przelał na jego rachunek żadaną wnioskiem kwotę. Pozwany nie zwrócił pożyczki w terminie.

Powód wyjaśnił, że w związku z brakiem spłaty zobowiązania pożyczkodawca dokonał cesji wierzytelności przysługujących z tytułu zawartej umowy pożyczki. W pakiecie wierzytelności będących przedmiotem cesji była także wierzytelność, którą pożyczkodawca posiadał względem pozwanego.

Na rozprawie w dniu 16 października 2017r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż nie podpisał żadnej umowy. Nie ma również potwierdzenia przelewu (...) grosza. Przyznał jednak, iż pożyczkodawca przelał na jego rachunek bankowy kwotę 2600 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Sp. z o.o. w dniu 17 sierpnia 2015r. przelał na rachunek pozwanego kwotę w wysokości 2600 zł.

(bezsporne; wyciąg z rachunku bankowego k. 24).

W dniu 22 lutego 2016r. (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa akcyjna i (...) Sp. z o.o. zawarły umowę przeniesienia ogółu praw i obowiązków w spółce (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna.

(...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna zawarły umowę sprzedaży wierzytelności przysługujących (...) Sp. z o.o.

W dniu 29 listopada 2016r. doszło do przekształcenia spółki (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa akcyjna w spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

(dowód: umowa k. 29 – 30, 33 – 34, 35 – 36, 60 – 63, 69 – 77, protokół k. 40 – 43, pismo k. 32, aneks k. 48 – 49, 64 – 65).

Pismem z dnia 15 stycznia 2016r. (...) Sp. z o.o. wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w kwocie 3052,20 zł.

(dowód: wezwanie k. 20).

Sąd ustalił stan faktyczny przedmiotowej sprawy w oparciu o odpisy dokumentów przedłożone przez powoda, ale tylko te, które opatrzone były podpisem i zostały prawidłowo poświadczane za zgodność z oryginałem.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód nie wykazał, aby dochodzone roszczenie z tytułu umowy pożyczki rzeczywiście mu przysługiwało. Powód nie przedstawił bowiem wystarczających dowodów wskazujących na istnienie wierzytelności (...) Sp. z o.o. wobec pozwanego.

Zgodnie z generalną dyrektywą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa bowiem na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód winien zatem wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu.

W przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r. wydany w sprawie V CSK 187/06, publ. MoP (...)). Tymczasem powód tej okoliczności nie wykazał. Nie udowodnił też tego, iż przysługuje mu wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Załączona do akt Umowa pożyczki odnawialnej V..pl nie została podpisana przez pozwanego. Nie sposób zatem stwierdzić, iż pozwany przystał na warunki w niej zawarte i by w istocie umowa ta została zawarta. Wskazać należy bowiem na treść punktu 5 z § 6 umowy, zgodnie z którym pożyczkobiorca zobowiązany jest do odesłania formularza umowy opatrzonego jego podpisem.

Okoliczności związania pozwanego umową pożyczki nie potwierdza również wyciąg z rachunku bankowego, z którego wynika, iż w dniu 17 sierpnia 2015r. pożyczkodawca dokonał wpłaty na rachunek pozwanego kwoty 2600 zł. Przelew ten nie został opatrzony tytułem pozwalającym na jednoznaczne uznanie, że przelana kwota stanowiła pożyczkę, z której powód wywodzi przedmiotowe roszczenie. Pozwany przyznał wprawdzie, iż wpłatę tą otrzymał, jednakże jednocześnie wskazał, iż nie zawierał z (...) Sp. z o.o. umowy pożyczki i nie wie, z jakiego tytułu środki te zostały na jego rachunek przelane.

Dowodem przemawiającym za słusnością żądania pozwu nie jest również lista wierzytelności aportowanych przez (...) Sp. z o.o. (k. 55 – 57) oraz Załącznik nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 22 lutego 2016r. (k. 37 - 39). W wykazach tych wierzytelności należąca rzekomo od pozwanego przypisana została bowiem do umowy pożyczki nr (...), jednakże brak jest dowodów na to, iż umowę o takim numerze pozwany rzeczywiście z pożyczkodawcą zawarł. Zważyć bowiem należy, iż dołączona przez powoda do akt umowa, łącząca rzekomo pozwanego z (...) Sp. z o.o., nie została opatrzona numerem wskazanym we wskazanych wyżej listach wierzytelności. Brak jest zatem podstaw aby uznać, iż ujęta w tychże wykazach wierzytelność faktycznie stanowi zobowiązanie pozwanego z tytułu umowy pożyczki. W ocenie Sądu wymienione dokumenty nie dowodzą nabycia wierzytelności względem pozwanego, ponieważ w żadnym z wymienionych dokumentów nie jest wskazane wprost, że doszło do cesji wymagalnej wierzytelności przysługującej wobec pozwanego w określonej kwocie, a ponadto osoba pozwanego nie jest wprost w nich wymieniona. Nie można zatem na nich opierać twierdzenia, że na rzecz powoda doszło do przelewu zindywidualizowanej wierzytelności przysługującej względem pozwanego.

W przedmiotowej sprawie istotne jest, że powód dochodził roszczenia z umowy pożyczki łączącej rzekomo pozwanego z pośrednikiem prawnym powoda. Powód nie udowodnił jednak istnienia umowy pożyczki, a sam fakt przelania pozwanemu kwoty 2600 zł nie uzasadniał uwzględnienia powództwa w części na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Sąd zgodnie z art. 321 kpc jest związany żądaniem pozwu i nie może zmienić podstawy faktycznej powództwa, ponieważ wówczas, przekraczając jej granice i nawet uwzględniając zasługujący na ochronę interes prawny jednej ze stron, staje się jej adwokatem, pozbawiając przegrywającego możliwości obrony swych praw (np. poprzez zgłoszenie zarzutu z art. 409 k.c.). Nie stanowi naruszenia zakazu zastosowanie tylko innej niż wskazana przez powoda podstawy prawnej. Stanowisko to znajduje wyraz w orzecznictwie. Przykładowo należy przytoczyć orzeczenie SN z dnia 16 września 2009 r., II CSK 189/09, LEX nr 564981, w którym wskazano, że jeżeli z powołanych w pozwie okoliczności faktycznych wynika, że roszczenie jest uzasadnione w całości bądź w części, to należy go w takim zakresie uwzględnić, chociażby powód nie wskazał podstawy prawnej albo przytoczona przez niego okazała się błędna. W niniejszej sprawie jednak uwzględnienie powództwa wymagałoby nie tylko zastosowania innej podstawy prawnej ale przede wszystkim innej podstawy faktycznej aniżeli wskazywana przez powoda, co byłoby już niedopuszczalne.

W wyroku z dnia 18 marca 2005 r., II CK 556/04, OSNC 2006, nr 2, poz. 38, Sąd Najwyższy przyjął, że oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321. W sprawie chodziło o przypadek, w którym powód opierał swe żądanie na umowie pożyczki, która okazała się nieważna (ze względu na brak zezwolenia dewizowego). Zdaniem Sądu Najwyższego, w świetle art. 321 § 1, niedopuszczalne jest zasądzenie określonego świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w sytuacji, gdy umowa pożyczki obejmująca to świadczenie jest nieważna. Przedmiotem żądania był bowiem zwrot pożyczki, a okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie sprowadzały się do wykazania faktu udzielenia pożyczki, jej wysokości oraz jej niezwrócenia. Tymczasem okoliczności faktyczne, które uzasadniają roszczenie oparte na konstrukcji bezpodstawnego wzbogacenia lub nienależnego świadczenia, są zupełnie inne. Odmienne przedstawia się też obrona pozwanego. Nie można zatem, według Sądu Najwyższego, przyjąć, aby żądanie zwrotu pożyczki i żądanie zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, stanowiły ten sam przedmiot żądania, w rozumieniu art. 321 § 1. W uzasadnieniu podniesiono, że żądanie powództwa określa nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1949 r., Wa.C. 165/49, (...) 1950, nr 3, poz. 61, Sąd Najwyższy podniósł, że zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie. Odwołał się też do tezy, że wyrok uwzględniający powództwo na zasadzie faktycznej, na której powód ani w pozwie, ani w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie opierał powództwa, stanowi zasądzenie ponad żądanie (wyrok SN z dnia 24 stycznia 1936 r., C II 1770/35, (...) 1936, nr 2, poz. 148), oraz że sąd nie może uwzględnić roszczenia na innej podstawie faktycznej niż wskazana w pozwie (wyrok SN z dnia 29 października 1993 r., I CRN 156/93, niepubl.).

Uwzględniając powyższe, wobec nie udowodnienia przez powoda twierdzeń, z których wywodził roszczenie, powództwo podlegało oddaleniu.

SSR Tomasz Bulkowski